

Nämndemansgården som byggnadsminne

**Nämndemansgården är ett byggnadsminne sedan 1976-06-08.
Enligt resolution 3204/76 vid Riksantikvarieämbetet.**

Frågor och svar om Byggnadsminne:

Vad är ett ”byggnadsminne” ?

Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. Ansvaret för detta delas av oss alla”. Kulturminneslagens 1: a paragraf. Byggnader och anläggningar som genom sitt kulturhistoriska värde är synnerligen märkliga kan byggnadsminnesförklaras av länsstyrelsen.

Finns det andra byggnadsskydd?

Nästan all bebyggelse har ett kulturhistoriskt värde, oavsett vilket juridiskt skydd den har. För att behålla dess värde krävs kunskap om såväl det enskilda huset och lokala byggnadstraditioner som äldre tiders byggande och material.

Länsstyrelsens byggnadsminnesförklaring är inte det enda sättet att skydda bebyggelse. Kommunen kan upprätta områdesbestämmelser eller detaljplaner med varsamhets- eller skyddsbestämmelser. Kommunen kan även ha bevarandeprogram för att behålla byggda miljöers särdrag, Q-märkning (oftast synonymt med K-märkning) etc.

Byggnader tillhörande Statens Fastighetsverk, såsom Svenska kyrkans byggnader byggda före 1940 och fornlämningar är skyddade enligt kulturminneslagen. Även ca 1700 kulturmiljöer.

Vad krävs för att bevara ett kulturhistoriskt värde?

Anläggningen kan vara unik eller representativ för sin tid, den kan visa en intressant byggnadsutveckling eller vara stilmässigt intakt.

Statens Fastighetsverk vilken inverkan har de?

De äger endast statliga byggnader, kyrkor, historiska miljöer etc. och det är staten som bestämmer åtgärderna som skall göras.

Nämndemansgården som byggnadsminne

Vad krävs för att det skall bli ett byggnadsminne?

Ett begränsat antal byggnader har valts ut och byggnadsminnesförklarats enligt Kulturminneslagens tredje kapitel. Lagen har tillkommit för att ge ett varaktigt skydd åt nationell bebyggelse. Urvalet skall på ett allsidigt sätt spegla vår historia och samtidigt utgöra kärnan av vårt inhemska kulturarv.

Vem kan väcka frågan om byggnadsminne?

Vem som helst kan väcka frågan hos länsstyrelsen

Hur många byggnadsminnen finns det?

Mer än 2000 byggnadsminnen finns det i landet.

Kan man söka bidrag för byggnadsminne?

Ägaren kan söka bidrag hos länsstyrelsen för de ökande kostnaderna som en varsam renovering kan medföra samt till speciella material eller hantverksmetoder, projektering och vårdplaner.

Vad är en vårdplan?

Det är en planering av vården för byggnaden. Vårdplanen görs upp i samråd med ägaren, antikvarien och länsstyrelsen. Planen ligger sedan till grund för åtgärder som behöver göras i prioriterad ordning. Planen är rullande om nya prioriterade åtgärder behöver göras, varar i cirka +5 år, därefter förnyas den.

Hur har vården på Nämndemansgården fortskridit?

Gården var i stort behov av renovering strax efter köpet. Omfattande beräkningar gjordes därför att några väggar höll på att rasa in och pelare vika sig. Detta ledde till en omfattande renovering för att draga tillbaka väggarna med dragjärn, ankarjärn och linor samt att lägga om diverse golv. Projektet kostade cirka 1.5 miljoner. Runt år 2000 startade vi med byggnadsvårdsläger för att komma ikapp bristande åtgärder i den vårdplan som gjorts upp något år tidigare. Byggnadsvårdslägen avlöste varandra under 12 års period inklusive en ny vårdplan. På senare år har det inte varit något läger men vi känner ett behov att utveckla nya projekt.

Efter vilka metoder kan vården ske?

Eget ideellt arbete kan utföras så mycket som man orkar under förutsättning att det sker enligt gammal byggtradition med motsvarande material och i enlighet med vårdplanens beskrivning. Arbeten kan även utföras på entreprenad eller som vi har praktiserat genom byggnadsvårdsläger. (se under "Byggnadsvårdsläger")